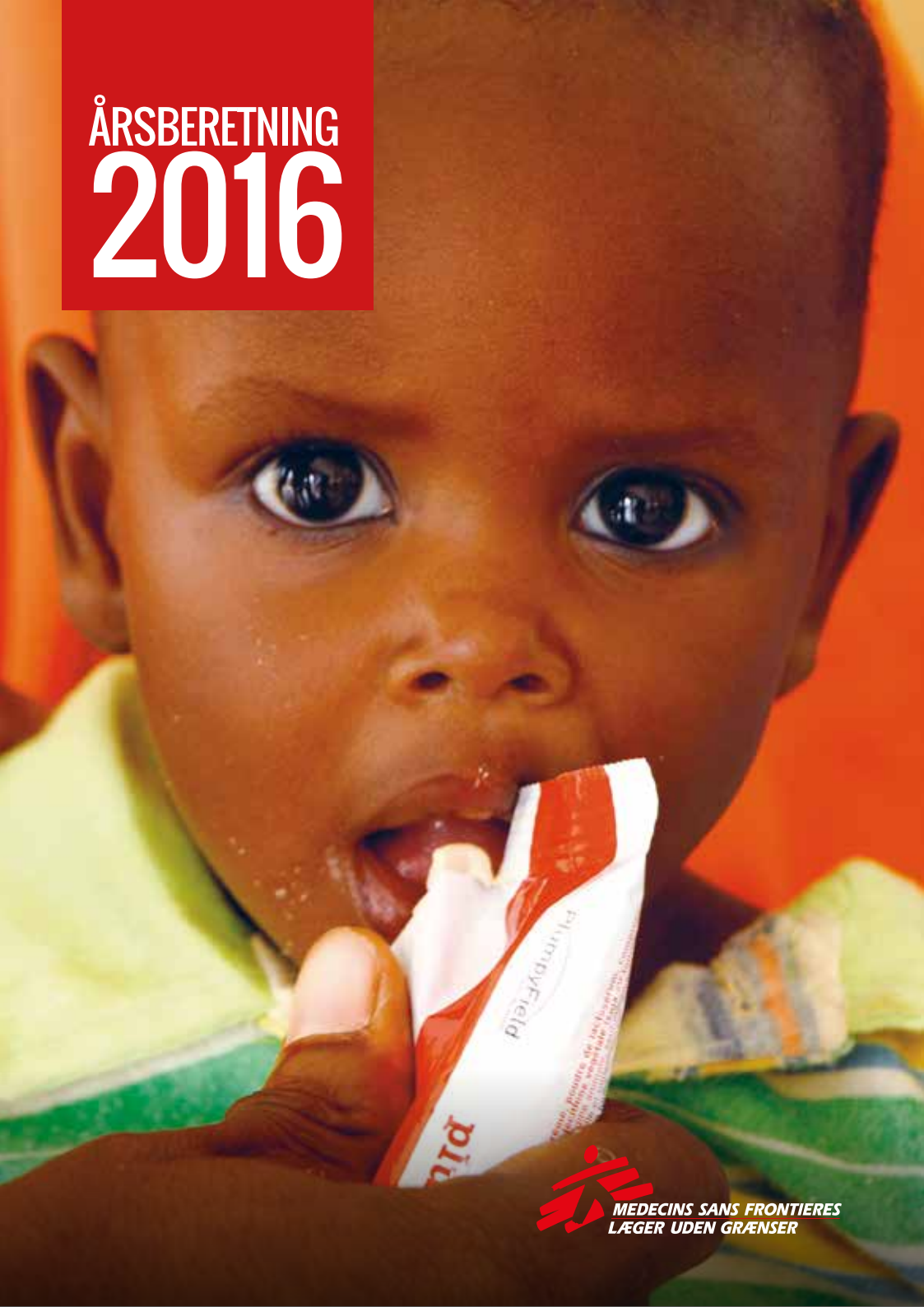

ÅRSBERETNING 2016

MEDECINS SANS FRONTIERES
LÆGER UDEN GRÆNSER

Dit bidrag gør en kæmpe forskel

I år har vi blandt andet på grund af dit bidrag hjulpet millioner af mennesker verden over – lige fra underernærede børn i Nigeria til nødstedte folk på flugt over Middelhavet og sårede i Mellemøstens krigszoner. Vores fokus er at redde så mange liv som muligt – og det kan kun lade sig gøre med din støtte.

Vi sætter uafhængighed og neutralitet højt, fordi det betyder, at vi kan rykke ud og redde liv, hvor få andre kan. Vi er nødt til at være uafhængige af politiske dagsordener, hvis vi skal kunne hjælpe mennesker i nød i konfliktzoner verden over – for eksempel Irak, Syrien og Afghanistan.

Vi ser i stigende grad, at stater og regeringer – blandt andet den danske – opstiller betingelser for nødhjælp, og det går ud over de mennesker, der desperat har brug for hjælp.

Afgørende humanitære principper om at hjælpe folk i nød udelukkende baseret på deres behov – familier, børn, unge på flugt fra krig og grusomheder – tilsidesættes, og det kan vi ikke acceptere.

Det er vigtigt, at vores patienter og de lokalsamfund, vi arbejder i, forstår, at vi er uafhængige og neutrale. Det er med til at sikre vores udsendte og ansatte i de konfliktzoner, hvor vi er til stede. Derfor er vores arbejde nu i endnu højere grad blevet afhængigt af private donorer som dig.

Læger uden Grænser hjælper hvor som helst og hvem som helst, fordi vi kun har fokus på det enkelte menneske – patienten. Vi rykker ud, når der er behov for vores lægehjælp – uanset om et givet land eller regering er enig eller ej.

Hvis vi fremover skal blive ved med at sende læger, sygeplejersker og jordemødre ud til verdens allermest udsatte mennesker, så har vi brug for din hjælp.

Heidi Christensen

Formand for Læger uden Grænser

Forside: Et underernæret barn i delstaten Borno i Nigeria får næring med 'Plumpy Nut' – en færdiglavedt masse med højt indhold af energi, protein og vitaminer. Foto © Benoit Finck/Læger uden Grænser

Læger uden Grænser (MSF), Dronningensgade 68, 3., DK-1420 København K.
Telefon 39 77 56 00, info@msf.dk, www.msf.dk

Layout: Mediegruppen
Tryk: Bording Link A/S (Svanelicens: reg.nr.: 541-644)
Oplag: 51.000

Aktiviteter i Danmark

Første landsindsamling gav over 6 millioner

Knap 5.000 mennesker var ude at samle ind, da vi holdt vores første landsindsamling i maj. Det gav mere end 6 millioner kroner. Vi oplevede stor vilje til at støtte, og vi fik rigtig mange positive tilbagemeldinger fra indsamlerne. I 2017 samler vi ind den 28. maj. Læs mere på indsamling.msf.dk

Folkemøde på Bornholm

I juni var vi med til Folkemødet på Bornholm. Her debatterede vi blandt andet mediernes dækning af glemte kriser og diskuterede krigens regler med politikere og eksperter. Gennem billeder og fortællinger satte vi også fokus på, hvad mennesker på flugt gennemgår, når de flygter fra krig og ødelæggelse.

Nødhjælp under angreb på Kulturnatten

Flere end 300 gæster lagde vejen forbi vores lokaler i Dronningensgade i København, hvor kulturnattens tema var nødhjælp under angreb. De fik et indblik i de forhold, vores udsendte arbejder under i krigszoner, og hvorfor regler i krig er vigtige. Fortællingen "Det, der gik tabt" – et vidnesbyrd fra bombningen af vores hospital i Kunduz, Afghanistan – blev læst op akkompagneret af lyd og billeder.

Frivillige tjener 70.000 kr. til vores arbejde

110 frivillige har delt vand ud ved motionsløb og hjulpet til ved andre arrangementer som for eksempel koncerter i Odense, Aarhus og København. Samlet set har de fantastiske frivillige tjent 70.000 kr. til vores humanitære arbejde. I 2017 starter vi også frivilligaktiviteter op i Aalborg. Hvis du har lyst til at blive frivillig, så kan du skrive til frivilligkoordinator Anna Borg på ab@msf.dk.

Overset sult-katastrofe i Nigeria

Forestil dig at skulle leve af blade på træerne. Det har familier været nødt til i lejre for internt fordrevne i delstaten Borno i det nordøstlige Nigeria.

De er blevet fordrevet fra deres hjem af de voldsomme kampe mellem den militante oprørsgruppe Boko Haram og regeringens soldater. I alt mangler svimlende 4,4 millioner mennesker mad i Nigeria, og det går især hårdt ud over børnene.

398.000 børn under fem år er alvorligt underernærede (kilde: FN). Vi tager imod og behandler tusindvis af disse børn på vores 10 hospitaler og klinikker, som er fordelt i en række byer i delstaten Borno.

Synet af de små børn er ganske forfærdeligt. Mange af dem er helt udsultede.

De hårdest ramte børn får næring med sonde, fordi de ikke længere har kræfter til at spise. De er nået til et stadie, hvor de ikke engang føler sult. De er samtidig dehydrerede, og de har indsunkne øjne.

Underernæringen kan også være så voldsom, at børnene svulmer op, og deres ansigter bliver fyldt med væske.

398.000 akut underernærede børn under fem år er rigtig mange. Til sammenligning er der ifølge Danmarks Statistik 294.000 børn i samme aldersgruppe i hele Danmark.

Mange af de i alt 1,8 millioner mennesker, der er fordrevet i Nigeria, bor i lejre. Vi behandler de underernærede børn, uddeler madrationer, forbedrer vand- og sanitetsforhold og bekæmper udbrud af kolera, mæslinger og malaria – sygdomme, som de underernærede børn er særligt sårbare overfor at få, fordi deres immunsystem er svækket.

En sultkatastrofe i denne størrelse opstår ikke lige pludselig. Den har været i gang længe, men vi hører næsten kun om Boko Haram og ikke om de forfærdelige konsekvenser, som konflikten har for almindelige mennesker.

Der er brug for, at vi taler om og interesserer os for de mennesker, der lider i Nigeria. Først når det sker, kommer pengene fra de internationale donorer, og der er hårdt brug for dem, hvis vi skal redde de mange, der lige nu lever på kanten.

De hårdest ramte børn får næring med sonde, fordi de ikke længere har kræfter til at spise.

”Hvor er mine børn?” skriger den fortvivlede mor til mig

Det er sidst på eftermiddagen en dag i oktober, da vi nærmer os en grå gummibåd. Båden er knækket sammen på langs. Vi befinder os i farvandet ud for Libyen, og gummibåden er kun en af mange med mennesker på flugt mod Italien. De har ingen redningsveste, så de klamrer sig til båden og til benzindunke, som de har tømt for at holde sig oven vande. Bølgerne er ret høje.

Jeg er den ene af to sygeplejersker på Læger uden Grænsers redningsskib 'Dignity 1'. Sammen med en læge yder vi medicinsk hjælp til de nødstedte. Den første, der bliver reddet fra bølgerne, er en seksårig dreng. ”Hvad er det, han lugter af?” bliver der råbt, da vi får ham ombord. Lugten er benzin. Vi flår tøjet af ham og skyller ham, men benzinen, som har ligget og skvulpet rundt i bunden af gummibåden, har allerede givet ham kemiske forbrændinger på halvdelen af kroppen. Det er barsk, men han er alligevel heldig.

Jeg får fortalt, at den seksårige selv var tæt på at falde ud af båden, da en kvinde får fat i ham. Men i det kvinden vender sig mod drengen, vender hun samtidig ryggen til sine egne børn – en pige og en dreng på fire og fem år. Hendes børn forsvinder i bølgerne.

Der går to døgn, før vi når Italien. I den tid skiftevis skriger moren ”Hvor er mine børn?” og sidder helt stille – som om hun er blevet slukket for. Det er mig, der støtter hende ned ad landgangsbroen, da hun skal i land. Hun har svært ved at gå – at forlade sine børn i havet. Børn, som hun ville give en bedre fremtid, men som nu ingen fremtid får.

Hvis Læger uden Grænser ikke var til stede på Middelhavet, ville endnu flere mennesker dø, enten fordi de drukner eller som følge af de skader, som de pådrager sig under flugten.

Kamma Skaarup

Sygeplejerske, udsendt for Læger uden Grænser seks gange

Økonomi

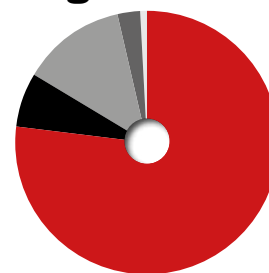
Danskerne er stadig meget gavmilde og bakker bredt op om vores livreddende arbejde. I 2016 har Læger uden Grænser samlet modtaget 162,2 mio. kr.

Der er stadig flere, der støtter os fast, og det betyder meget for vores virke, fordi det gør os i stand til bedre at planlægge indsatsen for at give medicinsk nødhjælp til de svageste kloden over. Således er vores indtægter fra faste donorer steget med ca. 5,6 mio. kr. fra 2015 til 2016. Vores første landsindsamling har også sikret ekstra midler fra private bidragsydere.

Men alt andet lige ligger vores indsamlede midler 37,1 mio. kr. under resultatet fra 2015, hvor vi havde et rekordår. En af årsagerne til faldet er, at Læger uden Grænser har modtaget færre midler fra arv og fonde. Desuden modtog vi 24 mio. kr. fra Danida i 2016 imod 36,8 mio. kr. i 2015.

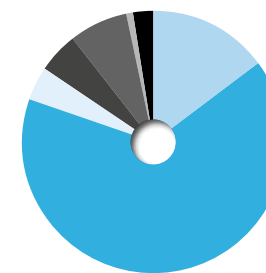
På udgiftssiden har vi en mindre stigning i forhold til 2015. Men vi har brugt mindre på administration end budgetteret i 2016.

Udgifter

- Medicinske indsatser, inkl. bidrag til projektstyring mv.: 76,9 %
- Administration: 6,7 %
- Fundraising: 13 %
- Information og fortalervirksomhed: 2,7 %
- Forskning og andet humanitært arbejde: 0,7 %

Indtægter

- Danida og andre offentlige midler (24 mio. kr.): 14,8 %
- Bidrag fra privatpersoner (106,2 mio. kr.): 65,5 %
- Fonde (7,2 mio. kr.): 4,4 %
- Virksomheder (8,1 mio. kr.): 5 %
- Indsamlinger og arrangementer (11,5 mio. kr.): 7,1 %
- Klubber og foreninger (1,1 mio. kr.): 0,7 %
- Bidrag til forskning og kontordrift i Danmark (4 mio. kr.): 2,5 %

Resultaterne beskrevet på denne side er foreløbige tal for 2016 og udgør ikke de endelige reviderede regnskabstal. Disse vil blive offentliggjort på Læger uden Grænsers hjemmeside www.msf.dk senest i juli 2017. Der kan derfor forekomme ændringer i tallene efter redaktionens afslutning.

Find listerne over virksomheder, foreninger, fonde og samarbejdspartnere, som har støttet i 2016, på msf.dk/2016

JANUAR: HOSPITALER I YEMEN UNDER ANGREB

Seks mennesker mister livet, og syv bliver såret – heraf tre ansatte hos Læger uden Grænser – da Shiara-hospitalet i Yemen bliver angrebet i januar. Angrebene på vores hospitaler intensiveres efterfølgende, og efter det fjerde angreb træffer vi den vanskelige beslutning at evakuere vores ansatte på de seks hospitaler, vi støtter i den nordlige del af landet. Yemen har været ramt af borgerkrig siden 2015.

66.000
liter rent drikkevand køres
hver dag ind til flygtninge-
lejren i Uganda

JULI: UROLIGHEDER I SYDSUDAN SKABER FLYGTNINGESTRØM MOD UGANDA

Hovedstaden Juba i Sydsudan bliver hårdt ramt af kampe i juli. I forbindelse med kamphandlingerne behandler vi flere end 2.700 patienter på vores fire klinikker i byen. I tiden efter fortsætter kampene, og over 100.000 søger i sikkerhed i en flygtningelejr i nabolandet Uganda. Her står vi klar til at behandle de syge, bygge toiletter og sikre rent drikkevand. Hver dag kører vi 66.000 liter rent drikkevand ind til flygtningelejren.

SEPTEMBER: INTENSE LUFTANGREB MOD HOSPITALER I ALEPPO

Bombardementerne mod den syriske by Aleppo rammer også de otte hospitaler, vi støtter i byen. Fra begyndelsen af juli til midten af november blev vi således angrebet flere end 30 gange. Vi fortsætter med at tilbyde lægehjælp, men oplever, at det kan være livsfarligt for både patienter og sundhedspersonale. Krigen i Syrien har nu stået på i knap seks år, og FN vurderer, at over 250.000 mennesker er døde. 13,5 millioner mennesker i Syrien har brug for humanitær hjælp.

NOVEMBER: MEDICINALVIRKSOMHED SÆNKER VACCINEPRIS EFTER PRES FRA LÆGER UDEN GRÆNSER

Prisen, som er en af verdens største medicinalvirksomheder, sænker prisen på deres vaccine mod lungebetændelse til 62 kr. Det sker efter, at vi i årevis har presset på. Men vi er ikke i mål, for prisen er kun sat ned for humanitære organisationer som Læger uden Grænser – ikke for udviklingslandene. I dag har en tredjedel af verdens lande ikke råd til at beskytte børnene i deres land mod lungebetændelse.

KRISER 2016

I løbet af 2016 arbejdede vi i konflikter og katastrofer i knap 70 lande verden over. Her er et lille udpluk af nogle af de indsatser, der har fyldt meget i det forgangne år.

APRIL: TUSINDVIS AF LIV REDDET PÅ MIDDELHAVET

Vi genoptager eftersøgnings- og redningsaktioner i den centrale del af Middelhavet mellem Afrika og Europa. Vores skib 'Dignity 1' sejler nord for Libyens kyst for at hjælpe mennesker i havsnød. Skibet har plads til 400 mennesker samt en besætning på 16 mand – herunder erfarent medicinsk personale. Desuden har vi personale om bord på to andre redningsskibe. Det er andet år i træk, vi sejler på Middelhavet for at hjælpe mennesker på flugt. På en enkelt dag i august redder vi 3.000 mennesker i havsnød. I hele 2016 redder vi over

21.600

mennesker i nød på havet

AUGUST: MASSEVACCINATION MOD GUL FEBER

På bare 10 dage vaccinerer vi sammen med de lokale myndigheder i DR Congo omkring 710.000 mennesker mod den dødelige sygdom gul feber, som har hærgt landet. Gul feber dræber mellem 15 og 50 procent af alvorligt syge patienter. Der findes ingen behandling mod gul feber, men kun lindring af symptomer med medicin og intravenøs væske. Vaccination er derfor den vigtigste og sikreste forebyggelse. Opgaven i DR Congo er en kæmpe stor logistisk udfordring, som 161 af vores medarbejdere hjælper med til.

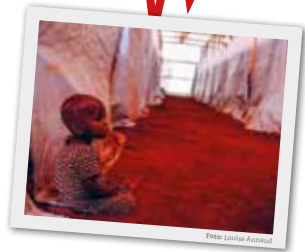
“

Gul feber kan i værste fald være dødelig, og hvis vi ikke tilbød vaccinen gratis til folk, ville de muligvis ikke få indsprøjtningen.

Berit Hansen, læge, udsendt under vaccinationskampagnen i DR Congo.

OKTOBER: VI REDDER LIV EFTER ORKANEN I HAITI

Haiti bliver i begyndelsen af oktober ramt af orkanen Matthew. Orkanen udløser den største humanitære krise i landet siden jordskælvet i 2010, hvor omkring 220.000 mistede livet. Mange af de døde bor i svært tilgængelige landsbyer i bjergene, og derfor bruger vi helikopter for at nå frem. I de første tre uger efter orkanens rasen tilser vi blandt andet 2.500 patienter og evakuerer 20 meget tilskadekomne med helikopter. Desuden behandler vi 229 patienter for mulig kolera og uddeler 900.000 vandrensningsstabletter.

DECEMBER: OVER 300.000 FLYGTET FRA VOLD OG OVERGREB I BURUNDI

Vi oplever en stor strøm af flygtninge fra Burundi til Tanzania. Flygtningene fortæller om drab og voldtægt. Vi hjælper i de tre overfyldte flygtningelejre i Tanzania. I Nyarugusu-lejren har vi en 60-sengs skadestue, tre malarialiknikker og tilbud om psykologhjælp. Desuden deler vi 180.000 liter vand ud hver dag. I Nduta-lejren driver vi et hospital med 110 sengepladser og fire klinikker. Her tilbyder vi også psykologhjælp. I den tredje lejr står vi for drikkevandsforsyningen.

“

Nogle af de flygtninge, der var indlagt, klagede over smerter i hoved og ryg, men der var ikke noget fysisk galt med dem. De havde psykiske problemer efter at være blevet voldtaget eller have set deres nærmeste blive dræbt. Derfor begyndte vi også at give dem psykologisk hjælp, og det hjalp rigtig meget.

Rune Hasselager, læge, udsendt til flygtningelejren Nduta i Tanzania.

**76 UDSENDE
FRA DANMARK**

LÆS MERE OM DE UDSENDE PÅ MSF.DK